Koleopterologiska exkursioner på Korfu

AV THURE PALM

För åtskilliga år sedan läste jag en skildring av prof. John Sahlberg om hans entomologiska exkursioner på Korfu, där han 1895—96 — huvudsakligen vintertid — vistades drygt ett halvår.[1] Liksom Edmund Reitter, som ännu tidigare besökte ön och därifrån nybeskrivit många skalbaggsarter[2], lovprisar han i hög grad dess fauna. Mina egna planer på att en gång få resa till Korfu, den nordligaste och näst största av de Joniska öarna, kunde år 1964 äntligen förverkligas. Jag tillbragte då på ön först 4 veckor i maj (halva tiden tillsammans med vännen Nils Gyllensvärd) och därefter ytterligare 2 veckor i första hälften av oktober (denna gång i sällskap med vännerna Karin och Tor-Erik Leiler).

Ön Korfu ligger strax söder om 40. breddgraden och tillhör sedan 1864 Grekland. Den är drygt 60 km lång och 5—30 km bred samt har formen av en skära, vars kontur följer fastlandskustens kurva. Den har också liknats vid en skorpion — efter vilken den enligt mångas tro skall ha fått sitt namn — med den taggbeväpnade stjärten vänd mot söder. I nordost skiljes den från Albaniens bergiga kust genom ett blott 2,5 km brett sund. Söderut är avståndet till fastlandskusten betydligt större. Särskilt tillstånd fordras av polismyndigheterna för att vistas på den norra änden av ön. Korfu får nog i det stora hela betecknas som tämligen starkt kuperad. Den norra och bredare delen är ett utpräglat bergland, där Pantokrator, som är högsta toppen, når 906 m ö.h. Söder därom löper längs västra kusten en här och där avbruten bergskedja, medan östra sidan upptages av talrika större och mindre höjdkäglor, omväxlande med dalar och träd- eller buskbeväxta kullar. Då kalk ingår som en huvudsaklig beståndsdel i berggrunden, är jordmånen så gott som överallt bördig. Alluviala bildningar av större omfång är rätt få, och man finner dem företrädesvis å det stora sumpområde, som är känt under namnet Valle di Ropa (eller Livadi Ropa), vid mynningen av öns floder och vid kustlagunerna.

Ön är berömd för sitt milda och ljuvliga klimat. Även vintrarna är oväntat blida. Medeltemperaturen för året håller sig omkring 17°C. Den kallaste månaden (januari) har i medeltal 10,3°, maj 19,3° och oktober 19°. Regn faller huvudsakligen under vinterhalvåret (oktober—mars), och årsnederbörden torde vid kusten vara ungefär tre gånger så stor som i Stockholms-

[1] Öfversigt av Finska Vetenskaps-Societetens Förhandlingar. XLV. 1902—03. N:o 9, s. 3 o.f.

[2] Deutsche Entomologische Zeitschrift. 1884, s. 101 o.f.

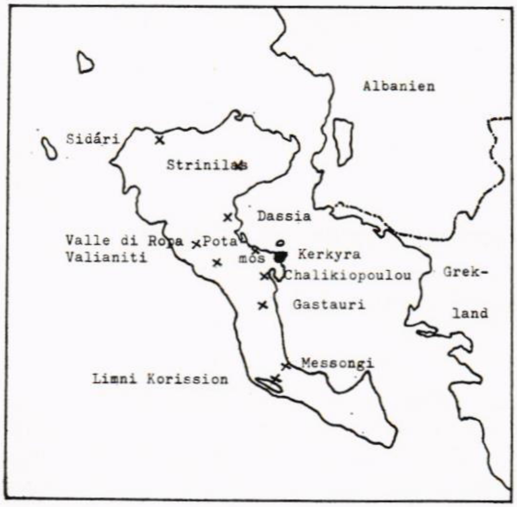

Fig. 1. Kartskiss över Korfu med i uppsatsen omnämnda insamlingslokaler utmärkta.

trakten eller knappast understiga 1500 mm. De klimatiska förhållandena gör, att ön är grön och blomrik större delen av året.

Till betydande del är Korfu uppodlad. Den som är intresserad av områden med ursprunglig natur har dock ingen svårighet att också hitta sådana. Åtskilliga av John Sahlbergs mest givande exkursionslokaler torde föga ha förändrats, sedan han för nära 70 år sedan besökte dem.

Skogar i egentlig bemärkelse — om dit ej räknas de överallt förekommande olivlundarna — saknas nästan helt, och vildväxande större och äldre träd är numera sällsynta och står i regel enstaka. Av de fordom utbredda ekskogarna (med Quercus coccifera och ilex m.fl. arter) ser man i våra dagar blott obetydliga rester — dessvärre, ty Korfu har blivit särskilt bekant för sin särpräglade skalbaggsfauna just i den biotopen. Bland övriga vildväxande lövträd är nog poppel, äkta kastanj och ett par almarter de vanligaste. Barrträden domineras av en smalkronig och spikrak cypressart, som växer snabbt och stundom når aktningsvärda dimensioner. Den är mycket utsatt för skalbaggsangrepp, och det minsta sår på stammen lockar genast dit en stor buprestid, av vilken talrika spår dagligen iakttogs.

Buskvegetationen är ytterst formrik och bildar på bergens sluttningar, längs vattendragen, vid kanterna av sumpmarker och småsjöar och även på andra platser täta snår, som genom sin rikedom på torniga buskar och taggiga klängväxter är svåra att forcera. Också på de flacka havs- och lagunstränderna växer ofta buskar (t.ex. tamarisk), Salsolaceer och Salicornia med vedartad stam.

Öns floder är talrika, men som vanligt i Medelhavsländerna i regel vattenförande under blott en del av året. Även de i maj nästan uttorkade flod- och bäckfårorna utgjorde emellertid då mycket givande exkursionsområden. I de pölar som fanns kvar, i fuktiga gropar och sänkor, på slamsandbankar med örtvegetation o.s.v. fanns en förvånandsvärt rik insektfauna. Inte minst lönande var det att från bottnen av vattendraget, där man lätt nog tog sig

fram, skaka ner insekter i fångstskärmen från kanternas rika träd-, busk- och örtvegetation.

I vissa trakter av öns inre förekommer s.k. vintersjöar, som under varma somrar lär torka ut. I maj innehöll dock alla som jag såg vatten. Dessa sjöar är oftast så små, att beteckningen tjärn eller göl kanske vore riktigare. De har mestadels sumpiga stränder med rik vegetation. Typen växlade ganska mycket, och de hörde avgjort till de intressantare och mest givande exkursionsområdena.

På några platser av ön finns grunda laguner, av vilka Limni Chalikiopoulou och Limni Korission är de mest betydande. Den förstnämnda ligger helt nära öns största stad, Kerkyra, där vi bodde, men är numera delvis förstörd på grund av anläggningen av öns flygfält. Den senare, i öns södra hälft, har ursprunglig och starkt särpräglad natur och kommer längre fram att närmare beskrivas.

Rätt oväntat var att på Korfu i våra dagar finna sumpmarker. Deras areal har dock numera genom torrläggningar krympt till en obetydlighet av den ursprungliga. Den mer än halvmillånga, redan omnämnda sumpslätten Valle di Ropa (ca 15 km V om Kerkyra), i forna dagar en fruktad malariahärd, var enligt John Sahlberg »den rikaste insektlokalen på hela ön». Den är nu, som man på förhand kunde ana, till allra största delen torrlagd och uppodlad, men ganska ursprungliga partier finns likväl fortfarande kvar, och i dessa lever alltjämt en både rik och omväxlande fauna.

Exkursioner på Korfu gynnas av ett väl utbyggt vägnät. Utan större möda kan man från Kerkyra cykelledes nå de flesta intressantare exkursionsmålen under en dagstur. Längre bort belägna mål eller med cykel svårnådda platser, såsom Sidari-floddalen längst i norr och vissa delar av Pantokrator-massivet, kunde vi också besöka tack vare vännerna Vivi och Arne Hirdmans älskvärdhet att ställa sin bil till vårt förfogande. Naturligtvis kunde man inte låta bli att tänka på hur annorlunda det nu är att företa exkursioner än på Sahlbergs tid, då de fick göras till fots och mycken tid gick åt för långa vandringar.

I maj var vädret idealiskt för utflykter, lagom varmt och nästan utan blåst. Det lilla regn som kom, föll mest nattetid. I oktober hade vi regn första veckan (som dock ej nämnvärt hindrade arbetet) men därefter ett väder, som påminde om högsommaren hemma, när den är som bäst. Visserligen observerade vi då ett och annat tecken på den överståndna sommartorkans verkningar och på den annalkande vintern (som t.ex. gulnande löv på ej vintergröna träd), men samtidigt hade ängar och olivlundar efter några kraftiga septemberregn åter klätt sig i en blomsterskrud, som erinrade om vårens. Där blommade ofta i mängd vildväxande cyklamen, Colchicum, Crocus och liljeväxter. Också marksvampfloran var vid den årstiden ganska rikt utvecklad, och på vissa platser kunde de härligaste ängschampignoner skördas. Besynnerligt nog var ruttnande marksvampar (soppar, röksvampar, skivlingar m.fl.) nästan helt utan insekter.

På de flesta besökta lokalerna gjordes, särskilt i maj, ovanligt stora skalbaggsfångster, och jag vet mig knappast någonsin förut ha mött en så artrik fauna som på Korfu. Av mitt hemförda material har bortåt 10 000 ex. monterats, och artantalet torde närma sig 2 000. Även djurlivet i övrigt föreföll vara rikt utvecklat, så t.ex. beträffande andra insekter, spindlar, fåglar, sköldpaddor, grodor, ödlor och ormar. En mindre behaglig erfarenhet hade man

av sumpmarkernas blodiglar, som då och då smög sig in i skodonen, men framför allt av skorpionerna, av vilka åtminstone två arter var vanliga. En dag råkade jag bli stungen i ett finger av en 7—8 cm lång, gulbrun art. Lyckligtvis avlöpte det hela utan allvarligare följder, men smärtan i handen och armen var våldsam flera timmar efter sticket, och först efter ett dygn kände jag mig någorlunda återställd.

I det följande skall jag försöka skildra några av våra exkursionsområden på Korfu. Härvid kan faunan på grund av det stora antal arter som ingår i den och att de flesta ännu inte är definitivt bestämda i regel endast beskrivas i allmänna ordalag. Tyngdpunkten får i stället läggas på beskrivning av miljön och insamlingsmetoderna.

Ungefär en halvmil norr om Kerkyra mynnar P o t a m o s, öns största flod, som även på sommaren är vattenförande. Den omges vid utloppet av tämligen flacka stränder med lersand, som antingen är kala eller bevuxna med gräs och havsstrandväxter. En och annan djupare sänka utfylles på våren av vattensamlingar. Längre inåt land vidtar odlade marker. Området på ömse sidor om flodmynningen var ofta exkursionsmål för John Sahlberg, som där gjorde rika insektskördar. Numera har det delvis tagits i anspråk för militärövningar, men är ändå rätt ursprungligt.

På den plana havsstranden lever under uppsköljda växtlämningar och i fuktigare sänkor många av öns salina arter. Bland de mera framträdande kan nämnas: en *Scarites*- och en *Broscus*-art, *Bembidion*- och *Tachys*-arter, *Pogonus riparius* Dej. och *reticulatus* Schaum, *Dichirotrichus-sp., Stenolophus-, Cafius-, Remus-* och *Achenium*-arter, *Orthidus cribratus* Er. och ett myller av småstaphylinider och *Antichus*-arter. På höga Scirpus-tuvor med nålvassa bladspetsar förekom i mängd en *Aphanisticus*-art och ett par gulröda *Crepidodera*-arter, på Salicornia cassidiner och på tamariskbuskar den vanliga biocoenosen med bl.a. *Berginus tamarisci* Er. och färggranna *Coniatus*- och *Nanophyes*-arter. Några sandiga partier nära flodstranden hade ockuperats av *Bledius*-kolonier med *B. unicornis* Germ. och *B. furcatus* Ol. Av den senare fanns såväl huvudformen som var. *skrimshiranus* Curt., båda kända också från en lokal på svenska västkusten. Hos bledierna anträffades inte mindre än 5 olika *Dyschirius*-arter. Något högre upp i kala stup med lersand på flodvallen levde en annan, betydligt mindre *Bledius*-art (sannolikt *corniger* Rosh.). I de temporära vattensamlingarna vimlade det i maj av många olika slags dytiscider och hydrophilider, däribland också så stora arter som *Cybister tripunctatus* Ol. och *Hydrous piceus* L.; ej heller saknades haliplider och *Gyrinus urinator* Ill., som är vanlig i alla vatten på Korfu.

På torrare mark ett stycke från stranden, delvis i småkullig, örtbevuxen terräng, fanns gott om stenar o.a. föremål att vända på (fig. 2). Bland de större skalbaggarna, de flesta allmänna, under sådana må särskilt framhållas: *Carabus coriaceus* v. *rugosus* Dej. (öns vanligaste *Carabus*), *Ditomus*-arter, en stor art av vardera släktena *Zabrus* och *Pterostichus,* några *Poecilus-, Olisthopus-* och *Agonum*-arter, *Siagona europaea* Dej., flera *Brachynus*-arter, *Dolicaon illyricus* Er., åtskilliga tenebrionider och en stor, blå- eller mässingsfärgad *Chrysomela.* En del av detta område hade använts som avstjälpningsplats för jord och slakteriavfall med påföljd att på jordhögarna uppkommit en ganska rik ruderatflora, som det särskilt på hösten lönade sig att inventera på jordloppor, vivlar o.a. skalbaggar. En av de dominerande örterna var

Fig. 2. En blomrik kulle vid Potamos. I bakgrunden Pantokrator. 12/10 1964. Foto: förf.

en gurkväxt, på vilken den stora coccinelliden *Epilachna argus* Geoffr. förekom i mängd, både som imago och larv. Växten hade »exploderande» frukter; när de vidrördes, fick man en ordentlig vattendusch över sig. På torra ben av slaktad boskap levde *Saprinus-*, *Dermestes-* och *Nitidula*-arter samt alla tre arterna av släktet *Necrobia* (*violacea* L., *rufipes* De G. och *ruficollis* F.). Ett intressant utbyte gav också högar av fällda Opuntia-stammar, som befann sig i olika förmultningsstadier. Under smetig, ruttnande »bark» satt små kolonier av *Agathidium opuntiae* Rtt. och *Carpophilus*-arter samt av en annan nitidulid, som till storlek, färg och habitus starkt påminner om *Cyllodes ater* Hbst., men som är någonting annat. I mera uttorkade stammar var faunan en annan med *Dapsa opuntiae* Rtt. (beskriven från Korfu), småstaphylinider, histerider, anthicider, cryptophagider, lathridiider, ptinider m.fl. Även spillningsfaunan var på gräsmarkerna vid Potamos mycket rik, dock endast på våren. Här skall blott nämnas, att *Philonthus ebeninus* Grav. var en av de dominerande större kortvingarna och att så färgglada arter som *Staphylinus flavocephalus* Goeze, *Xantholinus relucens* Grav. och rödbrokiga *Hister* prydde upp den mindre populära biotopen. Under uttorkade kokakor uppehöll sig gärna tenebrionider, både imagines och deras larver.

Några hundra meter från havsstranden börjar odlade marker, vilkas fauna är mera svåråtkomlig, men speciella insamlingsmetoder gav inblick också i denna. Som undersökningsområde utvaldes i mitten av maj ett fält, på vilket gräset slagits och efter några nattregn fått ligga kvar i strängar. I lämpliga portioner skakades det, ännu fuktigt, över en utbredd duk och visade sig innehålla mängder av olika slags insekter. Bland skalbaggarna dominerade carabider, staphylinider, elaterider, chrysomelider och curculionider, men också många andra familjer var representerade. Blott ett fåtal av de mera iögonfallande arterna (sammanlagt insamlades över 100) kan nämnas. Bland carabiderna lade man särskilt märke till några arter, som det formligen vimlade av, nämligen 5 *Ophonus-*, 4 *Agonum-* (däribland *marginatum* L. och

Fig. 3. Undersökning av gräsdike på odlingsmark vid Potamos. 12/10 1964. Foto: förf.

dorsale Pont.) och 4 *Brachynus*-arter, men därjämte såg man *Diachromus germanus* L., *Chlaenius-*, *Harpalus-*, *Poecilus-*, *Zabrus-*, *Lebia-*, *Microlestes-* och *Metabletus*-arter m.fl. Bland staphyliniderna var det kanske framför allt *Stenus-* och *Paederus*-arter, som föll i ögonen, bland elateriderna *Agriotes*-arter och den överallt förekommande *Drasterius bimaculatus* Rossi, bland chrysomeliderna halticiner av många olika slag och bland curculioniderna *Apion-*, *Otiorrhynchus-*, *Sitona-*, *Phytonomus-* och *Tychius*-arter, de flesta hemmahörande blott i den mediterrana faunan.

I oktober var gräset på fältet hårt avbetat med undantag av i några grunda, öppna diken, där det nedvissnat redan börjat multna och med rötterna lätt kunde dras upp från den småsteniga och fuktiga kalkgrusbottnen (fig. 3). Markfaunan hade vid denna årstid uppenbarligen koncentrerats till dikena, och genom att skaka grästorvorna i sållet eller plocka för hand erhöll vi mängder av skalbaggar, de flesta redan bekanta från vårinsamlingen, men också många nya för området. Speciellt intresserade oss denna gång kanske scydmaenider, pselaphider o.a. smådjur, av vilka talrika arter tillvaratogs. Åtskilliga av pselaphiderna (särskilt av släktet *Brachygluta*) var till det yttre varandra mycket lika, men en senare granskning av deras ofta särdeles karakteristiska könskaraktärer har visat, att det rör sig om betydligt flera arter än vi från början trodde. En av de märkligaste skalbaggarna var på denna lokal *Bagous kirschi* Rtt. (beskriven från Zante, en annan av de Joniska öarna), som på täckvingarna har ribbor och långa borst.

Som representant för öns s.k. vintersjöar kan vi välja V a l i a n i t i, dit ett par majexkursioner gjordes (fig. 4). Den ligger omkring en mil väster om Kerkyra i en kitteldal och omges av med olivträd och cypresser bevuxna kullar samt torde ha ungefär samma utseende nu som på Sahlbergs tid. Stränderna är sumpiga med rik vegetation av gräs, örter (bl.a. Alisma) och mossor. På norra sidan, där vattnet går nära intill fastmarken, fanns dessutom

Fig. 4. »Vintersjön» Valianiti, som mest har kärrstränder. 6/5 1964. Foto: förf.

ett buskbälte, vari bl.a. Ulmus och Crataegus ingår. På denna plats insamlades nära 200 olika skalbaggsarter, vilket ger en föreställning om den rika faunan. Insamlingsmetoderna var många: håvning på vegetationen och i vattnet, nedtrampning av vegetation och mosstäcke under vatten och avskumning av uppflytande insekter, sållning av löv och mossa under buskar på skuggsidan och sållning av driftrand, där sådan förekom, plock under stenar, jordkokor o.a. föremål på stränderna, skakning i skärm av buskar och träd i den närmaste omgivningen.

I vattnet dominerade givetvis haliplider (2 *Haliplus*- och 2 *Peltodytes*-arter), dytiscider (bland de större *Dytiscus pisanus* Lap. och *circumflexus* F., *Cybister lateralimarginalis* De G. och *tripunctatus* Ol.) och hydrophilider (ett 20-tal arter av såväl våra egna som främmande släkten). Carabiderna erhölls mest vid trampning av de mjuka strandkanterna, som under mosstäcket hade fuktig, myllblandad slamlera. Bland arter och släkten, som inte förut nämnts från Potamos, må som karakteristiska för denna lokal särskilt framhållas *Clivina laevifrons* Chd., flera *Acupalpus*-arter, *Anthracus quarnerensis* Rtt. och *insignis* Rtt., en *Anisodactylus* och *Brachynus exhalans* Rossi v. *pygmaeus* Sahlb., varav de minsta exemplaren knappast når en längd av 4 mm, de flesta allmänna. Håvning på kärrväxterna gav mängder av *Stenus* (rätt många också nordiska arter som t.ex. *morio* Grav., *picipes* Steph., *solutus* Er. och *pallitarsis* Sahlb.) och andra staphylinider, pselaphider, chrysomelider, curculionider (t.ex. *Nanophyes* och 3 olika *Bagous*-arter), phalacrider, *Cateretes* och många andra. Från buskar och träd och blommande örter ovanför kärrkanten skakades i skärmen av större arter olika slags *Malacodermata* och *Lamellicornia,* elaterider, alleculider etc. Särskilt allmän var en tovigt luden ollonborre med guldgrön framkropp och skutell och med de gulbruna täckvingarna på längden strimmiga av omväxlande gula och svarta hårränder (*Amphicoma-sp.*). Mindre vanlig var en vacker lampyrid (*Luciola italica* L.), kolsvart och med röd halssköld, som i skärmen genast intog

Fig. 5. »Vintersjö» vid Temploni med i förgrunden buskvegetation ända ut till strandkanten. I det grunda vattnet ett rikt djurliv med bl.a. sköldpaddor, grodor och även ormar. 27/5 1964. Foto: förf.

»dödsställning». I skymningen under de ljumma majkvällarna uppträdde den däremot talrikt på öppna platser intill lövbuskage. Båda könen har väl utvecklade täckvingar och ovanligt stark lysförmåga; dock flyger endast hanen. Nämnas bör slutligen, att almbuskarnas blad till stor del var sönderätna av *Galerucella luteola* Müll. och *Magdalis armigera* Geoffr., som bägge också tillhör den nordiska faunan.

Andra vintersjöar, varav ytterligare några besöktes (fig. 5), gav delvis ett annat utbyte.

Ungefär en halvmil längre åt nordväst vidtar den stora sumpslätten V a l l e d i R o p a, som numera är avdikad och uppodlad men som här och där ännu har vattensjuka partier med ursprunglig vegetation. Det stora avloppet har likaledes rönt påverkan av människor — vissa delar har rätats och kanaliserats — men också utmed det har den gamla och omväxlande vegetationen hållit sig kvar. I maj förde bäcken (eller kanalen) rikligt med vatten, och ställvis hade genom uppdämning små dammar bildats; i oktober hade den i övre loppet nästan helt torkat ut, varvid mossa och växtlämningar på den fuktiga bottnen blev en givande sållningslokal. Det blev huvudsakligen avloppet och dess närmaste omgivningar som undersöktes, på våren genom nedtrampning av vegetationen från kanterna och håvning i vattensamlingar av olika typ och renhetsgrad, på hösten genom sållning och plock under stenar, även på betesmarkerna ett stycke därifrån. I oktober gav också vissnade tistlar och andra växter ett ganska rikligt kläckningsmaterial av anobiid-, cerambycid- och curculionid-larver m.fl.

Av utrymmesskäl kan blott ett fåtal av de mer än 200 insamlade skalbaggsarterna från detta fyra gånger besökta område relateras. På Ranunculus var *Hydrothassa flavocincta* Brull. (av de svenska arterna mest lik *glabra* Hbst.) och på Veronica *Prasocuris junci* Brahm ytterst allmänna, liksom en

Fig. 6. Valle di Ropa. Vegetationsrikt strandparti vid avloppskanalen. I vattnet levde av större vattenskalbaggar bl.a. *Hygrobia tarda, Rhantus bistriatus, Melanodytes pustulatus, Dytiscus pisanus, Cybister tripunctatus* och *Hydrous piceus*. 21/5 1964. Foto: förf.

del andra chrysomelider av främmande släkten. Vattnens fauna undersöktes ganska ingående, och bland de större dytiscider som ej tagits på andra platser skulle jag särskilt vilja nämna *Hygrobia tarda* Hbst., som har en mycket utpräglad stridulationsförmåga, *Melanodytes pustulatus* Rossi, som liksom *Rhantus bistriatus* Bergstr. framför allt förekom där gräsväxten var ymnig (fig. 6), och *Meladema coriaceum* Lap., som mest uppehöll sig i små gropar nedanför strömmande vatten. Även under stenar på kanalbanken och betesmarkerna ovanför fanns rätt många skalbaggar som ej setts på andra ställen, såsom en långhårig och brokig *Cymindis* och den märkvärdigt platta tenebrioniden *Cossyphus tauricus* Stev. Det finns väl knappast någon annan skalbaggsgrupp, där utseendet kan variera så mycket som inom fam. *Tenebrionidae. Cossyphus* sitter på undersidan av stenar och liknar i storlek, form och färg kanske mest en almfrukt. Vanligen lever den,[3] såsom fallet också var i Valle di Ropa, i stora sällskap och undgår genom sin skicklighet att dölja sig i sprickor, gropar o.a. ojämnheter på stenen lätt upptäckt.

På de stora betesslätterna i Valle di Ropa står ett och annat äldre lövträd, enstaka eller i grupp (fig. 7). Ett par av dem (grova pilar) hade dött och börjat murkna, varför de inbjöd till undersökning. Flera jämväl nordiska arter blev bytet, såsom *Conosoma testaceum* F., *Symbiotes gibberosus* Luc., *Mycetochara linearis* Ill. och *Dorcus parallelopipedus* L. samt larver och puppor (sedermera kläckta) av *Prionychus ater* F. Likväl dominerade det sydländska faunainslaget med t.ex. *Tenebrioides fuscus* Goeze och för mig främmande arter av släktena *Ptomaphagus, Scaphosoma, Phyllodrepa, Medon, Abraeus, Rhizophagus, Cryptophagus, Cerylon* och *Cossonus*.

Eftersom vi härmed kommit in på t r ä d s k a l b a g g a r, måste omtalas, att fångsten av sådana på Korfu blev relativt obetydlig av den enkla orsaken

[3] Andra arter av släktet har jag sett i Sydspanien och på Teneriffa.

Fig. 7. Valle di Ropa. Södra delen av sumpslätten. I förgrunden en kullstörtad murken pil, som undersöktes. 21/5 1964. Foto: förf.

att det på ön numera är så svårt att hitta döda eller döende träd. Men när det någon gång hände, utnyttjades tillfällena. Bara några exempel på vad trädskalbaggsfaunan kan innehålla! — Skadade eller döda fikonträd brukar inte vara ovanliga i Medelhavsländerna, men på Korfu såg jag blott ett enda, den 14/10 vid Triklinon nära Kerkyra. Det var ett helt litet träd, som varit dött något år och som bl.a. hyste tre stora cerambycider, nämligen vid rothalsen *Dorcatypus tristis* F. samt högre upp i stammen och grenarna en art av släktet *Hesperophanes* och *Mesosa curculionoides* L., som var talrik och som förekom i alla utvecklingsstadier. I finare grenar saknades givetvis inte den lilla barkborren *Hypoborus ficus* Er. och bostrychider, som brukar följa fikonträdet var det än växer. Bland övriga småarter märktes småstaphylinider, *Cardiophorus-sp.*, *Nemosoma elongatum* L., *Rhizophagus-sp.*, *Dapsa opuntiae* Rtt. samt flera *Laemophloeus-*, *Cryptophagus-* och *Corticaria*-arter. — Vid Messongi, 2 mil söder om Kerkyra, hittade jag den 9/5 i skuggigt läge en del grova olivträdskubbar, som varit för grova och vresiga att hugga upp till ved. Den lossnande, fuktiga barken var ett tillhåll för ett 10-tal ex. av två stora *Carabus*-arter, förutom den från Potamos redan omnämnda *rugosus* en mindre, helmörk art med täta längdstrimmor på täckvingarna, en *Nebria,* som inte synes vara någonting annat än vår *brevicollis* F., en stor *Trechus*-art, en blå *Helops* och några småstaphylinider. På en av kubbarna hade vuxit fram en kulformig, kolsvart svamp, som var misstänkt lik vår svenska Daldinia concentrica. På dess yta sprang några *Scaphosoma,* och i dess inre påträffades förutom enstaka *Cis* talrika larver av en erotylid, som jämte värdsvampen togs med hem för uppfödning och kläckning. Två månader senare kom *Diphyllus lunatus* F. fram ur kläckningslådan, en i Sverige mycket sällsynt art, som enligt utländska källor skall leva just i Daldinia. — Alldeles nyfällda träd och nyss avkapade grenar och kvistar drog nästan genast till sig barkborrar, och av sådana kunde åtskilliga arter insamlas från cypress, alm, oliv o.a. sydfruktträd. Intressantare var likväl att hemföra grenar och

Fig. 8. Gräsbacke ca 650 m ö.h. i närheten av Strinilas på Pantokrator. Under stenarna en ganska rik fauna. I förgrunden en tröskplats för säd. 9/10 1964. Foto: förf.

stamstycken med äldre pågående angrepp av scolytider, cerambycider, bostrychider etc., varur också rovskalbaggar såsom clerider och dasytetider kunde kläckas. — Som exempel på ett område, där huvudsakligen trädskalbaggar insamlades, må slutligen nämnas den praktfulla parken vid Hotel Castello nära Dassia-viken. I den hade avverkats några grova tallar och en ek, varefter rötskadade stamdelar fått ligga kvar på marken. Under lössittande, svampig bark på tallstockar togs bl.a. flera småstaphylinider, däribland *Phloeocharis subtilissima* Mannh., *Hypocyptus-sp.* och *Oligota-sp.*, arter av släktena *Agathidium, Clambus* och *Orthoperus* samt av fam. *Scydmaenidae,* vidare *Diaperis boleti* L., *Pentaphyllis chrysomeloides* Rossi och en tredje för mig okänd tenebrionid. I den enda ekkubbe, som lämnats kvar, fanns larver (senare uppfödda och kläckta) av en *Agrilus*-art, *Chrysobothris affinis* F. och *Phymatodes testaceus* L. samt imagines av *Silvanus bidentatus* F. och *Xyleborus*-sp., alltså en biocoenos mycket lik en svensk, exv. i en smålandsek.

På norra Korfu gjorde vi, som förut antytts, också några kortvariga exkursioner på Pantokrator-massivet i trakten av byn Strinilas, 600—700 m ö.h. (fig. 8). Visserligen fann vi där en del arter som ej setts i andra delar av ön, men knappast några som särskilt utmärker höjdlägen, varför de här förbigås. Växtligheten på höjderna är betydligt mer enformig än på lägre nivåer, och särskilt i maj var marken ganska uttorkad. En närmare undersökning av området skulle dock helt visst ha gett en del intressanta resultat, bl.a. av grottornas fauna. Ej heller en höstexkursion till den stora flodslätten vid Sidari på nordkusten (fig. 9) gav något märkligare utbyte, trots att lokalerna var omväxlande och faunan rik. I stort sett var artsammansättningen densamma som på motsvarande biotoper, vi förut haft att göra med.

Däremot skall jag något uppehålla mig vid våra exkursioner till de partiellt uttorkade flod- och bäckfårorna, som i maj var synnerligen givande insektlokaler. I oktober gav samma lokaler nästan ingenting, ty då hade alla

Fig. 9. Vid Sidari-flodens utlopp på Korfus nordkust. Lokal för salina arter. 15/10 1964. Foto: förf.

vattenpölar försvunnit, finjorden helt torkat ut och många av örterna vissnat ned. Inte ens den frodiga busk- och trädvegetationen hyste den årstiden nämnvärt med insekter.

Rätt många sådana mer eller mindre uttorkade vattendrag undersöktes, de flesta i öns norra del. Deras typ och därmed också fauna växlade avsevärt från plats till plats. Gemensamt för alla var, att bottnen bestod av fin slamjord till större eller mindre del fullständigt täckt av grus eller stenar och att de på sidorna hade ett snårigt bälte av lövträd och buskar, som stundom bildade ett slutet valv över vattendraget. I gropar och sänkor hade i maj större eller mindre vattenpölar hållit sig kvar, med rent eller av slam förorenat vatten (fig. 10 och 11). Insamlingar gjordes främst i dessa småvatten, men också på de fuktiga strandkanterna samt under stenar och under örter med utbrett växtsätt litet högre upp i flodbädden. Faunan var mycket rik — minst 300 olika skalbaggsarter blev utbytet från dessa biotoper. Dessutom fångades i skärm ett ej ringa antal skalbaggar och andra insekter, som uppehöll sig på flod- och bäckfårornas trädvegetation och högvuxna örter, såsom cantharider, elaterider, buprestider, heteromerer av olika slag, cerambycider, chrysomelider, curculionider o.a. Bland dessa var rätt många vedskalbaggar, som ej erhölls på annat sätt.

I vattensamlingarna dominerade givetvis haliplider, dytiscider och hydrophilider, och i faunan ingick arter av alla storleksordningar. Till de minsta dytisciderna hörde brokiga *Bidessus*-arter, av vilka åtskilliga förekom. De grävde gärna ner sig i sanden vid vattenkanten och var svåra att fånga med håv; med en ytterst finmaskig silskopa gick det bättre. Vidare insamlades särskilt arter av släktena *Hydroporus, Graptodytes, Deronectes* och *Agabus.* Bland hydrophiliderna fanns representanter för släktena *Ochthebius, Limnebius, Helophorus, Anacaena, Laccobius* och *Enochrus,* alla med flera arter. En enda art hade släktena *Hydraena, Hydrochus, Coelostoma* (*dalmatinum* Küst.), *Paracymus* (*scutellaris* Rosenh., en av de vanligaste arterna), *Hydro-*

Fig. 10. Partiellt uttorkad bäckfåra vid Dassia. Skalbaggsfaunan var mycket rik både i det klara vattnet och vid strandkanten. 16/5 1964. Foto: förf.

bius, Limoxenus (*niger* Zschach), *Helochares* (*griseus* F.), *Chaetarthria* (*seminulum* Hbst.), *Hydrophilus* (*caraboides* L.), *Hydrous* (*piceus* L.) och *Berosus*. Där flodbottnen var fuktig och pölar saknades, hade också en del vattenskalbaggar krupit in under stenarna.

På marken närmast vattenpölarna levde en brokig skara av fuktighetsälskande skalbaggar, de flesta gömda under småstenar och gruskorn eller nergrävda i slammet, men lätta att få fram genom vattenbegjutning. Många rände blixtsnabbt i väg, andra, som t.ex. *Thinobius* och vissa *Atheta*-arter,

Fig. 11. Nästan helt uttorkad flodfåra nära Iatri. Rik fauna såväl i småpölar med lerigt vatten som under stenar och örter, som växte på flodbädden. 28/5 1964. Foto: förf.

Cyphon, Dryops och *Heterocerus,* tog gärna till vingarna. Här var de verkliga *Bembidion*-lokalerna, minst ett 10-tal arter insamlades, däribland *genei* Küst., som var en av de vanligaste. Vidare lade man märke till *Dyschirius-, Tachys-, Trechus-, Chlaenius-, Stenolophus-* och *Acupalpus*-arter, men också andra carabid-släkten var representerade. Artrikast var familjen *Staphylinidae* med släkten som *Micropeplus, Trogophloeus, Oxytelus, Platystethus, Stenus, Paederus, Medon, Lathrobium, Neobisnius, Philonthus, Quedius, Tachyporus, Hypocyptus, Myllaena, Falagria, Tachyusa, Atheta* etc., men även med släkten som uteslutande tillhör Medelhavsområdet. Andra familjer var mera sporadiskt företrädda, men naturligtvis saknades inte t.ex. fam. *Georyssidae* med *Georyssus*-arter och fam. *Byrrhidae* med *Limnichus-* och *Syncalypta*-arter. Överallt där flodbädden hade någon fuktighet kvar, kunde man under stenar och låga örter med mot marken tryckta blad samt vid växtrötter insamla skalbaggar, flertalet i enstaka ex., av många olika familjer, såsom tenebrionider av märkvärdigt utseende, färggranna chrysomelider, *Cleonus*-arter o.a. vivlar.

De exkursionsområden som i det föregående beskrivits är belägna i öns norra del, men nästan lika ofta gick färderna till områden söder om Kerkyra. Beträffande de senare exkursionerna skall jag inskränka mig till att försöka skildra två av färdmålen.

John Sahlberg synes aldrig ha besökt områdena vid den halvmillånga lagunen Limni Korission, som ligger nära 3 mil söder om Kerkyra. Lagunen är mycket grund, har i bottnen med slam och gyttja täckt sand och torkar periodvis ut till stora delar. I maj var vattenståndet lågt, i oktober (märkvärdigt nog) högt. Genom en smal, av steril och torr sand bestående landtunga är lagunen nästan helt avsnörd från havet. På sanden är växtligheten ytterst sparsam och av xerofil typ. Dock har en om en Juniperus påminnande, 2—3 m hög buske med breda, stickande barr, som ej sågs på annat håll, här och var förmått bilda ganska stora och täta snår på sanddynerna. Lagunens motsatta strand är flack och ställvis sumpig, antingen naken och täckt av en tunn matta uppsköljda växtlämningar eller, som i strandlinjen för högsta vattenståndet, bevuxen med gräs och örter, på långa sträckor också med en ridå av tamariskbuskar. I strandlinjen och i tamarisksnåren fanns i maj ofta sammanhängande, mäktigare driftränder, som vid sållning gav ett rikt insektutbyte. Innanför stranden vidtar fuktiga, örtrika ängar och därefter till någon kilometers bredd odlingsmarker med huvudsakligen vin och köksväxter. Sedan höjer sig landet till en något kuperad ås, delvis träd- och buskbeklädd, delvis med öppna, sandiga betesslätter, på vilka gräs och torrmarksörter dominerade.

I Korission-området är naturen, särskilt på bergåsen och närmast lagunen samt på landtungans sandfält, ursprungligare än i övriga delar av Korfu och därtill särpräglad. Turisterna brukar kalla den »afrikansk». Under alla förhållanden måste trakten vara en av öns varmaste, vilket också märktes på faunans sammansättning. Endast där fångade vi i maj sådana tenebrionider, t.ex. *Pimelia-* och *Zophosis*-arter, som på dagen springer omkring på solgynnade torrmarker, den solälskande heteromeren *Cerocoma schreberi* F., vars larv parasiterar på gräshoppor, och en stor, knottrig vivel (*Brachyserus sp.*), som utvecklas i lökarna av Scilla maritima. Under nästan varje sten satt respektingivande skorpioner. Trakten var också rik på ödlor och ormar,

Fig. 12. Limni Korission. Blomrik betesslätt på åsen nordost om lagunen. 10/5 1964. Foto: förf.

t.ex. ända till 40 cm långa smaragdödlor, som skrämda rusade i väg med högt upplyftad framkropp, och brokiga snokar, som ibland kunde nå en längd av bortåt halvannan meter. Lagunens sköldpaddor mötte man stundom långt uppåt land, och dess rika fågelvärld gav även den liv åt landskapet.

En lönande insamlingsplats var åsens öppnare partier (fig. 12), där »nya» arter alltjämt dök upp: under stenarna, i spillningen efter får, åsnor och nötkreatur eller på och under örterna. Dessa undersöktes genom håvning, skakning i skärm, i den lätta jorden kring rötterna eller genom uppdragning och skakning över en utbredd duk. Bland växter som gav särskilt mycket skall särskilt nämnas olika slags tistlar och kungsljus, som på vissa platser dominerade. Av utrymmesskäl måste utbytet på åsen i huvudsak förbigås; det förtjänar blott omtalas, att carabider, tenebrionider, lamellicorner, cerambycider, chrysomelider och curculionider bildade ett mycket framträdande inslag i faunan.

På väg från åsen till lagunen, som besöktes på olika punkter, vandrade vi över odlingsmarkerna, där insamling ej heller försummades. I de öppna sandiga dikena löpte carabider, tenebrionider etc., i de grävda vattenreservoarerna fanns vattenbaggar, och vid åkerkanterna erhölls på våren rika skördar av allehanda kryp i ogräshögar eller under nyslaget och ännu fuktigt gräs. Vittjningen av sållgodset kunde ske i skuggan av stora mullbärsträd, som vid den tiden dignade av mognande frukter. I oktober hittade Tor-Erik Leiler och jag en stor hög med avskurna vinrankstammar. Dessa verkade väl torra för att innehålla skalbaggar och yttre tecken på angrepp kunde knappast skönjas. Men när vi skar i dem, fann vi talrika imagines av två bostrychider, *Schistoceros bimaculatus* Ol. och *Sinoxylon sexdentatum* Ol. I gångarna levde som fiende till dessa larver och imagines av *Tillus unifasciatus* F.

Vid lagunstranden (fig. 13) var ett rikt arbetsfält — det var bara svårt att hinna utnyttja alla möjligheter. Håvning på de fuktiga ängarna och såll-

Fig. 13. Limni Korission. Strandparti vid lagunens norra sida under lågvattenstånd. I förgrunden driftränder och nålvassa Scirpus-tuvor, längre bort tamariskbuskar. 10/5 1964. Foto: förf.

ning av avfall under grästuvorna gav goda skördar, likaså skakning i skärm av insekter på tamariskbuskarna, särskilt i maj när de blommade. Utom de redan nämnda arterna på tamarisk vid Potamos förekom skalbaggar av många olika familjer, en del väl blott tillfälliga besökare, såsom carabider, histerider, clerider, buprestider och t.o.m. vattenbaggar. Pollenätare och bladätare var däremot åtskilliga *Malacodermata,* elaterider, nitidulider, cryptophagider, cucujider (*Airaphilus*-arter), lathridiider, alleculider, chrysomelider etc. och rovinsekter coccinellider av flera slag.

Under tunna växtmattor (mest av alger) på den blottade lagunbottnen var faunan rätt fattig, men den rymde flera karakteristiska arter, som vi ej sett på andra håll: en *Scarites, Tachys*- och *Bembidion*-arter, en liten *Pogonus* med helgula ben och antenner, småstaphylinider, *Anthicus*-arter m.fl. På något torrare fläckar med finsand och grönalger fanns, ehuru tämligen sparsamt, kolonier av *Bledius-, Trogophloeus-, Platystethus-, Georyssus-* och *Heterocerus*-arter samt åtskilliga *Dyschirius*-arter. På sandbankarna sprang i maj stundom sandjägare, men de var så skygga, att vi aldrig lyckades fånga någon. I grunda vattensamlingar med rikare växtlighet — sådana förekom särskilt i lagunens sydöstra hörn — levde rätt talrika vattenskalbaggar, av vilka åtskilliga var »nya» för oss. Den bekvämaste och mest givande insamlingen gav sållning eller skakning över duk av drifränderna i strandlinjen, där det vimlade av insekter. Mest rörde det sig om arter till från andra lokaler redan omnämnda släkten och familjer, varför de ej ånyo skall uppräknas.

De nu beskrivna lokalerna vid Korission-lagunen besöktes åtskilliga gånger. Svårare var det att nå den sandiga landtungan på motsatta stranden, då man fick vandra en lång omväg runt sjön och slutligen vada över en sumpig lagunvik. Emellertid inspekterades också denna del av området en solvarm majdag. Den verkade nästan ökenartad med sina vidsträckta sandfält och ytterst torftiga gräs- och örtvegetation. En del intressanta småarter kunde

Fig. 14. Gastauri-dalen. I bakgrunden ett tätt snår med olika slags ekar, i vilket lövlagrens fauna undersöktes. 7/5 1964. Foto: förf.

dock plockas fram vid växtrötter, bl.a. tenebrionider och små scarabaeider med till grävskopor utbildade framben. Håvning på gräs och örter gav endast en enda art, en liten *Throscus*. Torkande grenar på »enbuskarna» innehöll en cerambycid-larv, som sedermera kläcktes, och ett par arter smålarver. Detta blev dagens enda utbyte. Möjligt är att nattfångst skulle gett mera, eftersom man nog kan misstänka att somliga arter låg djupt nergrävda i sanden under dygnets heta timmar.

Det andra exkursionsområdet söder om Kerkyra, som här skulle något beröras, ligger ungefär en mil från staden och utgöres av Gastauri-dalen och bergssluttningen uppåt Achilleion, där kejsar Wilhelm II en gång hade ett magnifikt sommarslott, numera kasino och turistattraktion. Från detta område härstammar en stor del av de pselaphider (bl.a. *Meliceria acanthifer*) o.a. smådjur, som Reitter beskrev från Korfu. Även John Sahlberg ställde ofta sina vandringar dit och skildrar det i entusiastiska ordalag. På den tiden fanns gamla murkna ekar med vinterfällande löv och t.o.m. små ekdungar på kullarna i dalen. Sådana ekar letar man tyvärr nu förgäves efter. De båda namnkunniga entomologerna gjorde synnerligen intressanta skalbaggsskördar såväl i de murkna ekarna som i lövlagren under dem, inte minst i dessas djupare skikt. Ekar finns visserligen fortfarande och ganska allmänt i denna trakt, men mest av de vintergröna arterna och mest som »kratt» eller träd av blygsamt format och låg ålder. De murkna trädens skalbaggar måste numera ha dött ut eller vara ytterligt sällsynta, men vi tänkte oss att lövlagrens fauna möjligen kunde fortleva på en och annan passande lokal. Sådana hittades också så småningom inne i täta trädgrupper, omsnärjda av fruktansvärt taggiga klängväxter, bland vilka björnbär intog en framträdande plats (fig. 14). Lyckades man med bilans och slidknivens hjälp arbeta sig in i en sådan grupp med olika slags lövträd, kanske mest

Quercus ilex, kunde det emellertid bli lön för mödan. Där mötte ofta mäktiga lager av mer eller mindre förmultnade löv, som på djupet var svampiga och starkt bemängda med rottrådar från slingerväxterna. Det lagom fuktiga materialet sållades, varvid händerna för säkerhets skull skyddades med handskar mot skorpioner och skolopendrer, som här var rätt vanliga.

Faunan var som i de flesta biotoper på Korfu artrik, men individfattig beträffande de verkligt intressanta arterna. Sållningen fick därför utföras med stor ihärdighet för att man skulle få en någorlunda klar inblick i faunans sammansättning. Den ägde rum både i maj och oktober på flera platser i Gastauridalen och även på en liknande lokal norr om Kerkyra (Dassia). Det bästa materialet att sålla uppstod, där blad från ej vintergröna ekar åtminstone till någon del ingick i förnan och där det var gott om rottrådar. Den fullständiga utbytesförteckningen[4] ser ut så här:

Notiophilus geminatus Dej.
Bembidion .... 1 art
Trechus .... 1 art
Olisthopus .... 1 art
Ophonus .... 2 arter
Pterostichus .... 1 art
Microlestes .... 1 art
Choleva .... 1 art
Catops .... 1 art
Nargus .... 3 arter
Bathyscia ? kerkyrana Rtt.
Agathidium .... 1 art
Leptomastax 2 eller 3 arter, varav sannolikt *L. coquereli* Fairm. och *L. bisetosus* Rtt.
Chevrolatia ? egregia Rtt.
Stenichnus .... 3 arter
Neuraphes .... 1 art
Rhypobius ruficollis Duv.
Sericoderus .... 1 art
Acrotrichis .... 1 art
Scaphosoma corcyricum Löbl
Stenus .... 2 arter
Astenus .... 1 art
Lithocharis nigriceps Kr.
Medon .... 3 arter
Dolicaon illyricus Er.
D. biguttulus Lac.
Leptolinus nothus Er.
Xantholinus .... 1 art
Staphylinus .... 1 art
Quedius .... 1 art
Habrocerus capillaricornis Grav.
Mycetoporus .... 2 arter
Conosoma .... 2 arter
Tachyporus .... 2 arter
Hypocyptus .... 1 art
Gyrophaena .... 1 art
Atheta .... 3 arter
Aleocharini .... 1 art
Amaurops corcyrea Rtt.
Meliceria acanthifer Rtt.
Bythinus .... 2 arter
Onthophilus .... 1 art
Malthodes .... 1 art
Dasytes subaeneus Schönh.
Haplocnemus .... 1 art
Throscus .... 1 art
Carpophilus .... 1 art
Rhizophagus .... 1 art
Oryzaephilus surinamensis L.
Cryptophagus .... 3 arter
Atomaria .... 3 arter
Enicmus minutus L.
Corticaria .... 1 art
Corticarina .... 1 art
Dasycerus jonicus Rtt.
Sphaerosoma ? corcyreum Rtt.
Symbiotes gibberosus Luc.
Ptinus .... 4 arter
Anthicus och närstående släkte .. 2 arter
Anaspis .... 1 art
Tenebrionidae .... 1 art
Aphthona .... 2 arter
Longitarsus .... 1 art
Crepidodera .... 1 art
Hispa testacea L.
Apion .... 2 arter
Polydrosus .... 2 arter
Tychius .... 1 art
Orthochaetes .... 1 art
Acalles .... 1 art
Ceuthorrhynchus .... 4 arter
Scolytidae .... 3 arter

I biotopen förekom regelbundet av andra insekter särskilt myror av märkvärdigt utseende, en vinglös gräshoppa och en liten, gulbrun tvestjärt med väl utvecklade elytra, som var förvillande lik en medelstor staphylinid.

---

[4] Efter mitt eget material. I de flesta fall kan endast släktet anges, i ett par endast familjen eller släktgruppen.

Fig. 15. Dassia (Club Mediterrano). Gamla cypresser och ekar med vinterfällande blad utmed landsvägen. I lövlagren intill rotbenen på den grova eken i bakgrunden levde bl.a. *Meliceria acanthifer*. 15/10 1964. Foto: förf.

Av de 105 skalbaggsarterna insamlades många också i andra biotoper, och en del hade väl mera tillfälligt sökt sig till lövbäddarna, men ej så få torde vara bundna till deras djupare skikt och till smågnagargångar. Till dessa hör i främsta rummet de blinda arterna av släktena *Bathyscia, Leptomastax* och *Amaurops*. Rätt oväntat var det att i biotopen påträffa *Rhypobius ruficollis* och *Oryzaephilus surinamensis*. Den förstnämnda arten har en isolerad nordisk förekomst vid havskusten i Torhamns socken i sö Blekinge (? värmerelikt), där den av Arne Sundholm i antal har tagits under tång och sjögräs (Op. Ent. 1950 s. 206). På Korfu fann jag blott ett enda ex., vars utseende fullständigt överensstämmer med svenska exemplars. Den senare arten var allmän och en av biotopens vanligaste, och den utgör ett exempel på hur en kosmopolitisk och i Europa ursprungligen synantrop art kan övergå till levnadssätt i det fria.

Fyndet av *Meliceria acanthifer* var nog det som mest gladde mig, eftersom jag på Korfu ofta hade arten i tankarna, men knappast trodde på möjligheten att hitta den. Både Reitter och Sahlberg — senare torde den knappast vara återfunnen — tog den i grova, murkna ekar med myran *Lasius brunneus* Latr., och då sådana ej längre tycks existera på ön, föreföll utsikterna att få se den små. Där upptäckte jag den ej heller utan först vid hemkomsten, när materialet fingranskades. Det blev dock bara ett enda exemplar, en ♂, som erhölls den 6/10, ej i Gastauri-dalen utan norr om Kerkyra vid Dassia. Fyndplatsen var stammossa och multnande lövlager intill de grova rotbenen

på den största ek med vinterfällande blad (Quercus coccifera), vi såg på ön (fig. 15). Djuret passar fullkomligt in på originalbeskrivningen och på vad som sägs om dess utseende vid jämförelse med vår kanske märkligaste svenska pselaphid, *Meliceria trägårdhi* Palm, från urskogsområdena vid Nedre Dalälven (Ent. Tidskr. 1938 s. 87 o.f.).

Avslutningsvis skulle jag gärna vilja säga, att Korfu är ett ovanligt trevligt och trivsamt resmål för en nordbo. För den som vill fördjupa sig i öns växlingsrika historia har Korfu mycket att ge, ävensom för den som vill ägna sig åt bad och rekreation eller studera naturen. Överallt möts man av en vänlig och hjälpsam befolkning, ännu föga uppblandad med och påverkad av turister. Hotellen är goda och relativt billiga. Vi bodde på ett av stadens mindre hotell och trivdes utmärkt i helgrekisk miljö. Dagens huvudmål intog vi på en restaurang i närheten, där vi, då den på grekiska och med grekiska bokstäver tryckta matsedeln var obegriplig, gick ut i köket och bland grytor och pannor pekade ut de rätter vi ville ha. Valet var dock sällan svårt, emedan måltiden för oss regelbundet brukade börja med en iskall yoghurt och avslutas med frukt. I maj åt vi dagligen till dessert skogssmultron med lika fin smak och arom som om de nyss hade plockats på en svensk kolbotten i Bergslagen. Också detta var en av öns stora och angenäma överraskningar!